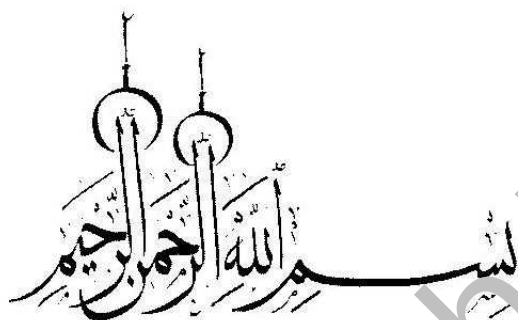

حقوق غیر نظامیان

در مخاصمات مسلحانه در حقوق بین الملل

با نگاهی بر جنگ داخلی سوریه

مؤلف: فریماه فضل‌ی

سرشناسه	فضلی، فریماه، ۱۳۷۳ -
عنوان و نام پدیدآور	حقوق غیرنظامیان در مخاصصات مسلحانه در حقوق بین الملل با نگاهی بر جنگ داخلی سوریه/ مؤلف فریماه فضلی.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات ماهواره، ۱۳۹۶. وضعیت فهرست نویسی: فیبا
مشخصات ظاهری	۱۵۰ ص؛ ۵/۱۴ × ۵/۲۱ س.م. شابک: ۷-۲۳۰-۴۵۹-۶۰۰-۹۷۸
موضوع	جنگ -- حمایت غیرنظامی، War -- Protection of civilians
موضوع	جنگ (حقوق بین الملل) -- سوریه، War (International law) - Syria
موضوع	قربانیان جنگ -- وضع حقوقی و قوانین -- سوریه
موضوع	War victims -- Legal status, laws, etc. -- Syria
موضوع	سوریه -- تاریخ -- جنگ داخلی، ۲۰۱۱ م. -- دخالت خارجی
موضوع	Syria -- History -- Civil war, 2011 -- Participation, Foreign
زده بندی کنگره	۱۳۹۶، ف/ ۶۵۱۵ / KZ
زده بندی دیویی	۳۴۱/۶۷، شمار کتابتاسی ملی: ۴۹۲۷۰۰۶

حقوق غیرنظامیان در مخاصصات مسلحانه در حقوق بین الملل با نگاهی بر جنگ داخلی سوریه

تألیف: فریماه فضلی

ناظر کتاب: موسسه مدبران

ناشر: تهران، ماهواره،

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۶، تیراژ: ۵۰ جلد

شابک: ۷-۲۳۰-۴۵۹-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۱۳۰۰۰ تومان،

دفتر مرکزی انتشارات:

میدان فاطمی، خ چهلستون، پ ۵۰، ۴، ۰۲۱۸۸۳۹۲۲۶۷، ۰۹۱۹۰۶۲۱۴۱۸

مسئولیت صحت مطالب و حقوق مادی و معنوی کتاب بر عهده مولف می باشد.

کلیه حقوق برای مولف محفوظ است.

مقدمه:

جهان معاصر، به ویژه در دهه آخر قرن بیستم و آغاز قرن حاضر، شاهد وقوع ده ها جنگ داخلی خانمان سوز بوده که هنجارهای اساسی را نقض کرده و ارزش های انسانی را نادیده گرفته است. این جنگ ها تاکنون میلیون ها انسان بیهوشانه را به کام مرگ کشیده است. در این بین، کسب منافع و امتیاز از سوی قدرت های جهانی و منطقه ای و نیز منفعتی که این مخاصمات و بحران ها نصیب دامن تملیحات جنگی و نظامی می کند، مانع از اتخاذ رویکردی فراگیر و همه جاز برای مقابله با آنها شده است. داخلی مخاصمات، همیشه بستر مناسبی برای نقض گ کرده و نظام مند حقوق بشر و حقوق بشردوستانه است. آن چنان که آغاز مخاصمه، مقدمه ارتکاب اعمالی چون قتل، شکنجه، تجاوز به عفت، هتک ناموس و ارتکاب اعمال خشونت آمیز علیه غیرنظامیان، به ویژه زنان و کودکان، و مهمتر از همه، رشد فعالیت های تروریستی است. در تازه ترین جنگ داخلی، یعنی بحران سوریه، هر یک از نقض فاحش بسیاری از اصول و قواعد بنیادین حقوق بشر و حقوق بشردوستانه رخ داده است. به ویژه استفاده از سلاح های شیمیایی در این جنگ و افزایش حمایت تروریستی در خاک سوریه، واکنش جامعه بین الملل و ی تصویب سند قلعنامه شورای امنیت را به دنبال داشت. باین حال، تاکنون تلاش شورای امنیت به عنوان نهاد اصلی حفظ صلح و امنیت بین المللی و نیز اقدامات اتحادیه عرب و کشورهای منطقه، جهت پایان دادن به بحران سوریه، موفقیت آمیز نبوده است.

پیشگفتار:

مخاصمات داخلی، بستر مناسبی برای نقض گسترده و نظام مند حقوق بشر و حقوق بشردوستانه و رشد فعالیت های تروریستی است. بدیهی است در جریان این مخاصمات، وقوع اعمالی همچون قتل، شکنجه، گروگانگیری، تجاوز به عنف، انجام رفتارهای خشونت آمیز و بیرحمانه علیه غیرنظامیان و به ویژه زنان ♦ کودکان، امری رایج می شود. در بحران سوریه که نمونه عینی محام به مسلحانه داخلی است، این کشور از ژانویه 2011 صحنه اعتراضات مردمی، تزار گرفته که خواهان برخی اصلاحات سیاسی و اقتصادی در کشور بودند. اما پس از مدتی این اعتراضات به دلیل عدم پاسخ گویی و البته دخالت عوامل خارجی به خشونت کشیده شد. هم اکنون شواهد حاکی از آن است که این بحران داخلی، بر اساس بیارای تعریف شده در اسناد بشردوستانه، به مخاصمه مسلحانه تبدیل شد که نتیجه آن، کشته شدن بیش از یکصد هزار و آوارگی میلیون ها شهروند سوری بوده است. قواعد حاکم بر مخاصمات مسلحانه داخلی، حداقل تعهداتی را در خصوص حمایت از غیرنظامیان و نیز به کارگیری ابزار و روش های نبرد به طرف های خاص به تحمیل می کند که ممکن است نقض این تعهدات، منجر به مسئولیت آنها شود. بر این اساس کتاب حاضر با روش توصیفی- تحلیلی به بررسی حمایت از غیرنظامیان در مخاصمات مسلحانه در حقوق بین الملل با نگاهی بر جنگ داخلی سه به پرداخته شد.

فهرست کتاب

عنوان	صفحه
فصل اول: تعاریف و مفاهیم	۱
۱-۱ مبحث اول: تعاریف و مفاهیم	۲
۲-۱ مبحث دوم: مفاهیم نظری	۲۹
فصل دوم: حقوق بشر دوستانه در عرصه بین الملل	۴۵
۱-۲ مبحث اول: قواعد و مقررات حقوق بشر دوستانه در عرصه بین الملل	۴۶
۲-۲ مبحث دوم: اسناد بین المللی حقوق بشر دوستانه	۵۶
فصل سوم: حقوق غیر نظامیان در جنگ داخلی سوریه	۹۵
۱-۳ مبحث اول: التزام طرف های درگیر در سوریه به قواعد و اصول حقوق بشر دوستانه حاکم بر مخاصمه مسلحانه	۹۶
۲-۳ مبحث دوم: مواردی از نقض حقوق بشر در مخاصمه داخلی سوریه	۱۱۳
منابع	۱۳۷